

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลปุง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา โทร. ๐-๗๓๒๓-๘๙๗๒

ที่ ยล ๗๕๑๐๑/๐๘๖

วันที่ ๗ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปุง (ผ่านปลัด อบต.ปุง)

เรื่องเดิม

ตามที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน เข้าร่วมรับการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการทุจริตในประเทศไทย ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ นั้น

ข้อเท็จจริง

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลปุง ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. การสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้บุคลากรในสังกัดมีคุณธรรม จริยธรรม ไม่กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยได้มีการประกาศแสดงเจตจำนงสุจริต เสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการบริหารงาน

๒. ระเบียบกฎหมายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงินและบัญชี โดยในปัจจุบัน ระเบียบกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามนโยบาย ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ซึ่งอาจจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานได้ จึงได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงินการบัญชี เข้ารับการอบรม เพื่อลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน และลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในเรื่องของการทุจริตประพฤติมิชอบ

๓. การจัดทำประมวลจริยธรรมของพนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง และประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

๔. การจัดทำแผนปฏิบัติงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการตามผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่แนบมาพร้อมนี้

(นางสาวนงพะงา ไชยล้ำยา)

หัวหน้าสำนักปลัด

เรียน นาย ก อบต.ปุง

- เพื่อโปรดทราบ

(นายอุสมาน เซ็ง)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปุง รักษาราชการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปุง

- ทราบ /ดำเนินการตามข้อเสนอ

(นายรอชาลี ปุง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปุง

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**

ของ

**องค์การบริหารส่วนตำบลปูลุโธ
อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา**

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**

ของ

**องค์การบริหารส่วนตำบลปูลุโธ
อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา**

คำนำ

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลให้ความสำคัญและผลักดันให้การปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ โดยการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้กำหนดเป้าหมาย ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยการดำเนินการผ่านการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบหล่อหลอมพฤติกรรมคนทุกกลุ่มให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และพัฒนานวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงาน ภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และพลวัตการทุจริตของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งการเพิ่ม ประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริต เพื่อป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างแท้จริง และการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานจะต้องเข้าร่วมประเมินตามตัวชี้วัด โดยเฉพาะเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน จะต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงาน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นนั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลบุไธโรง เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน โดยเฉพาะการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ ทำให้มีความเสี่ยงต่อการทุจริตด้านผลประโยชน์ทับซ้อน และด้านการรับสินบนในการดำเนินงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบุไธโรง จึงได้จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานต่อไป

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบุไธโรง
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑
๒. หลักการและเหตุผล	๒
๓. วัตถุประสงค์	๓
๔. คำนิยาม	๓
๕. ลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อนไม่พึงปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๓
๖. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต / ผลประโยชน์ทับซ้อน	๔
๗. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๕
๘. แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)	๖
๙. ผลการประเมินความเสี่ยง	๗
๑๐. สรุปผลการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑๐

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ภายในองค์กร โดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคล หรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

- ๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
- ๓) สภาพการทุจริตที่เกิดจากช่องว่างของระเบียบ กฎหมาย
- ๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดคุณธรรมจริยธรรม
- ๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
- ๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบและภาคส่วนต่าง ๆ
- ๗) สภาพสภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการใช้อำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑) **โอกาส** แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่พบว่ายังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง ขาดความรัดกุม และการมีอำนาจหน้าที่ โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) **สิ่งจูงใจ** เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นการสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่รัฐมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) **การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส** การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน เนื่องจากขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) **การผูกขาด** ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบว่าบริษัท ห้างร้าน มีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่รัฐเพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ ตลอดจนผูกขาดในการจัดซื้อครุภัณฑ์ต่าง ๆ

๕) **การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม** เมื่อรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมทุจริต เนื่องจากความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้ต้องแสวงหาช่องทาง “เพิ่มรายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) **การขาดจริยธรรม คุณธรรม** ในอดีตความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการปลูกฝังเน้นเป็นพิเศษ และถือเป็นเครื่องมือวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบันพบว่าคนมีความละเลยและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น ยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

๗) การมีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมทางสังคมได้เปลี่ยนจากการยกย่องคนดี คนมีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่องคนมีเงิน มีฐานะร่ำรวย มีตำแหน่งหน้าที่การงานระดับสูง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนซื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ยอมที่จะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบุญและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย ถือเป็นปัญหาเรื้อรังที่นับวันยิ่งจะทวีความรุนแรง และสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และส่งผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะการกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งถือเป็นปัญหาลำดับต้น ๆ ที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เนื่องจากปัญหาการทุจริตเกิดขึ้นกับทุกภาคส่วนในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นภาคการเมือง ภาคเอกชน ภาคราชการ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มักจะถูกมองว่าเป็นองค์กรที่เอื้อต่อการทุจริตมากที่สุด ส่งผลให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันมีผลในเชิงลบ

แม้ว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยไม่ได้มีแนวโน้มที่จะลดน้อยถอยลง สาเหตุที่ทำให้การทุจริตเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทยประกอบด้วยปัจจัยทางด้านพื้นฐานโครงสร้างสังคม ซึ่งเป็นสังคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์แนวตั้ง (Vertical Relation) หรืออีกนัยหนึ่งคือ พื้นฐานของสังคมอุปถัมภ์ ที่ทำให้สังคมไทยยึดติดกับการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะในหมู่ญาติพี่น้อง และพวกพ้อง ยึดติดกับกระแสนิยมนิยม วัตถุนิยม ยึดติดกับความสบาย ยกย่องคนที่มีเงินและมีอำนาจบารมี ทำให้คนไทยบางส่วนมองว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติที่ยอมรับได้ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีต หรือกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่านิยมและวัฒนธรรมไทยไปแล้ว

แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๑ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ไปสู่การปฏิบัติ มุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม เป็นสังคมมิติใหม่ ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชน ในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติและประชาชน เพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนานาชาติ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ประเทศไทยได้รับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งการที่ระดับคะแนนจะสูงขึ้นได้นั้น การบริหารงานภาครัฐต้องมีระดับธรรมาภิบาลที่สูงขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนต้องมีพฤติกรรมแตกต่างจากที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตประพฤติมิชอบ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตบังเกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) องค์การบริหารส่วนตำบลบุไธสง จึงได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส สร้างค่านิยม วัฒนธรรมสุจริตให้เกิดในสังคมอย่างยั่งยืน จึงได้ดำเนินการจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ผ่านโครงการ กิจกรรม มาตรการต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างแท้จริง

๓. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการแบบบูรณาการปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การประเมินความเสี่ยงถือเป็นกระบวนการวิเคราะห์ถึงปัจจัยหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุทำให้อันตรายที่มีอยู่และแอบแฝงก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และอาจก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อราชการ โดยพิจารณาถึงโอกาสและความรุนแรงของเหตุการณ์นั้น

๔. คำนิยาม

๔.๑ ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะทำให้เกิดความสูญเสีย โดยพิจารณาจากผลเสียหาย หรือความรุนแรงของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายได้

๔.๒ การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมิน โอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ การดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรรวมถึงการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๓ ปัจจัยความเสี่ยง อาจเกิดได้ ๒ ปัจจัย ได้แก่

๑) ปัจจัยภายใน คือ เกิดขึ้นจากการสร้างขึ้นขององค์กร เช่น นโยบายของผู้บริหาร คุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร การเปลี่ยนแปลงของระบบงาน ความน่าเชื่อถือของระบบสารสนเทศ

๒) ปัจจัยภายนอก คือ ปัจจัยที่เกิดขึ้นจากภายนอกองค์กร และองค์กรไม่สามารถกำหนด หรือควบคุมได้ เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของทางราชการ

๔.๔ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง รูปแบบการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยทั่วไปเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน คือความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะ ที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

๕. ลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อนไม่พึงปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๕.๑ การใช้ข้อมูลของหน่วยงานเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง

๕.๒ การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจเพื่อให้บริษัท ห้างร้านของตนหรือครอบครัวได้รับงานจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานรัฐ

๕.๓ การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้อยสินบนสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ

๕.๔ การนำทรัพย์สินของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น การนำรถราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมัน การใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อดูธุระส่วนตัว เป็นต้น

๕.๕ การรับงานนอกแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของตน เช่น เจ้าหน้าที่รัฐนำเวลาราชการไปทำงานส่วนตัว

๕.๖ การนำบุคลากรของหน่วยงานมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

๕.๗ การรับสินบนหรือรับของขวัญของกำนัลในรูปของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้สินบนหรือบุคคลอื่น

๕.๘ การลัดคิวให้กับผู้ใช้บริการที่เป็นญาติพี่น้องหรือคนที่คุ้นเคย

๕.๙ การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับ การเลื่อนตำแหน่ง หรือการพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษ

๕.๑๐ การเพิกเฉยต่อการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

๖. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต / ผลประโยชน์ทับซ้อน มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๖.๑ Corrective แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่ามีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

๖.๒ Detective เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ต้องสอดส่องตั้งแต่ครั้งแรกที่ตรวจพบ และตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยเพื่อทำการลดระดับความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร

๖.๓ Preventive ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน และคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับกระบวนการทำงานใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้เกิดการทุจริตเข้ามาได้อีก

๖.๔ Forecasting การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงจากการพยากรณ์ เพื่อประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

**การระบุเหตุการณ์/ปัจจัยเสี่ยงและ
แนวคิดการบริหารความเสี่ยงบางประการ**

	ต้องการ	ไม่ต้องการ
ปัจจุบัน (สิ่งที่มี)	คงสภาพ/ทำให้ดีขึ้น (จุดแข็ง)	กำจัด (จุดอ่อน และ ปัญหาปัจจุบัน)
อนาคต (สิ่งที่ไม่มี)	สิ่งที่ต้องการจะมี (ทิศทางในอนาคต)	หลีกเลี่ยง (ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น)

๗. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง (Degree Risk) ทั้งนี้ ได้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการปฏิบัติงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

ระดับความเสี่ยง (Degree Risk) แสดงถึงระดับความในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่เกิด	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณา จัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

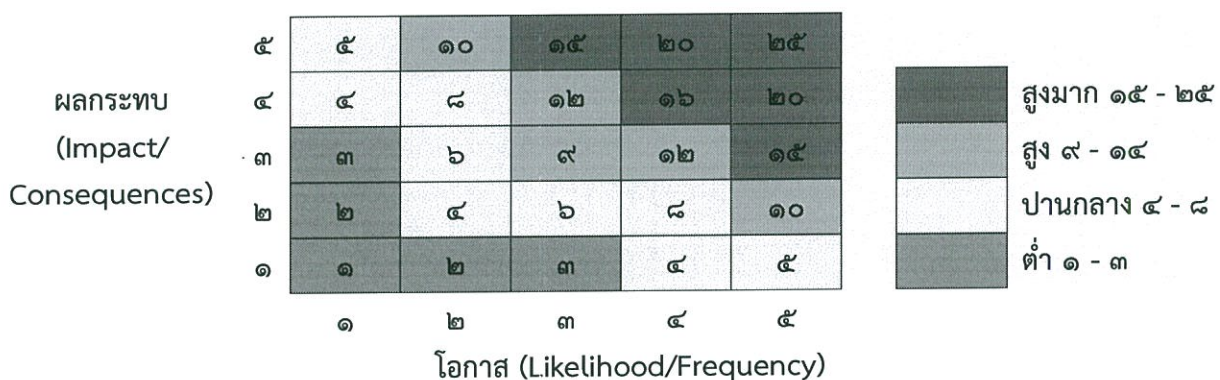
$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

๘. แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

เพื่อระบุถึงตำแหน่งของความเสี่ยงแต่ละรายการ เพื่อให้ทราบว่าความเสี่ยงใดมีความสำคัญ และมีความเร่งด่วนสูงสุดที่จะต้องได้รับการแก้ไขก่อนตามลำดับความสำคัญ โดยแบ่งความเสี่ยง เป็น ๔ กลุ่ม คือ

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการที่กำหนด	การแสดงสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
เสี่ยงปานกลาง	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
เสี่ยงต่ำ	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ภาพแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

๙. ผลการประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบุ่ง

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาส เกิด	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับความเสี่ยง การทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
๑	การอนุญาต อนุมัติ ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ของเสดวทกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔	การรับของขั้วหรือผลประโยชน์ หรือการรับสินบนในการปฏิบัติ หน้าที่ ๑. การใช้ตำแหน่งที่ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกให้กับบุคคล หรือผู้ให้บริการ ๒. การรับสินบนของขั้วหรือ ของกำนัลที่มีค่าซึ่งส่งผลกระทบต่อ ปฏิบัติหน้าที่	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง/ ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑. จัดทำเอกสารที่ระบุรายละเอียดข้อปฏิบัติต่าง ๆ ใน การปฏิบัติงานที่ เพื่อเป็นการป้องกันการเข้าไป เกี่ยวข้องกับการทุจริตในเรื่องต่าง ๆ ๒. จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบนให้ผู้ปฏิบัติงาน ในองค์กรทุกระดับถือปฏิบัติ ๓. จัดทำแนวทางการป้องกันการรับสินบน และการ กำกับดูแล ติดตาม ๔. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติ ที่ดี เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	สำนักปลัด
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ ราชการเพื่อช่วยเหลือ อำนวย ความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด โดยการ เรียกรับสินบนเป็นการตอบแทน	๒	๓	ความเสี่ยงระดับ ปานกลาง	๑. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติ เพื่อป้องกัน การเรียกรับสินบน ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติ ๑.๑ มาตรการป้องกันการชดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๑.๒ ประกาศนโยบายของขั้วของขั้วของกำนันลูก ชนิด เพื่อตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ ๒. เจ้าหน้าที่ทุกคนทุกระดับต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง ให้ถูกต้อง ตามระเบียบ กฎหมาย ๒.๑ ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับดูแล ในการปฏิบัติหน้าที่ ๒.๒ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ช่องทางทางการร้องเรียน เรื่องการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในองค์กรในประชาชน ทราบ เพื่อสร้างความเกรงกลัวในการเรียกรับสินบนของ เจ้าหน้าที่	สำนักปลัด

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ขององค์การบริหารส่วนตำบลปรางค์

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาส เกิด	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับความเสี่ยง/ การทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. ในขั้นตอนการเสนอราคา ผู้มีอำนาจอนุมัติ หรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เลือกซื้อหรือจะจ่งเลือก ราคที่ตนเองรู้จัก หรือพูดคุยได้ง่าย	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง/ ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามการปฏิบัติหน้าที่อย่างใกล้ชิด มีการสอบทานและกำกับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย อย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันการเรียกรับสินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน ๓. จัดทำนโยบายงดรับของขวัญของกำนัลทุกชนิด เพื่อตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่	กองคลัง
		๒. เกี่ยวกับการตรวจรับพัสดุ หรือการตรวจรับงานจ้าง	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง/ ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑. จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม ๒. จัดทำคู่มือการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้าง ๓. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่คณะผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานส่วนตำบล บุคลากรทางการศึกษา พนักงานงานจ้าง และลูกจ้าง ให้ความซื่อสัตย์ และความโปร่งใส	กองคลัง
		๓. สิ้นค้าราคาไม่เป็นไปตามราคาท้องตลาด หรือได้รับสินค้าไม่มีคุณภาพ	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง/ ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑. การจัดหาพัสดุให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พัสดุ มีการสืบราคาก่อนซื้อ และมีการเทียบราคาระหว่างร้านค้า ๒. มีการเข้มงวดในการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	กองคลัง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบุไธสง

ลำดับ ที่	ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาส เกิด	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับความเสี่ยง การทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
๔	การบริหารงานบุคคล	กระบวนการสรรหาพนักงานจ้าง อาจมีการนำระบบอุปถัมภ์ หรือ การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติ หรือ บุคคลที่ตนเองได้รับ ผลประโยชน์ เข้ามาทำงานใน หน่วยงาน	๓	๓	ความเสี่ยงระดับสูง	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามการปฏิบัติ หน้าที่อย่างใกล้ชิด มีการสอบทานและกำกับเจ้าหน้าที่ ให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย อย่างเคร่งครัด ๒. มีการประกาศรับสมัครและดำเนินการคัดเลือกอย่าง โปร่งใสและตรวจสอบได้ ๓. กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้มีความชัดเจน เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการสรรหา	สำนักปลัด
๕	การเรียกรับทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด	ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับเงิน สิ่งของ สินบน ของขวัญ ของกำนัล ทั้งส่วนรวมและส่วนตน	๓	๓	ความเสี่ยงระดับสูง	๑. กำหนดนโยบายการบริหารงานสุจริต ๒. ตรวจสอบและมีการลงโทษผู้ที่กระทำผิด	สำนักปลัด

๑๐. สรุปผลการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประโยชน์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑) บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระบบงาน หรือการปฏิบัติงานโดยไม่ตั้งใจ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระบบงาน หรือการปฏิบัติงานให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

๒) หน่วยงานที่พบปัญหาความเสี่ยงด้านการทุจริตด้านผลประโยชน์ทับซ้อน และการเรียกรับสินบน ได้มีการปรับปรุงแก้ไข มีการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางปฏิบัติ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในหน่วยงาน

๓) เป็นฐานข้อมูลและองค์ความรู้สำหรับการบริหาร และการปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพ และมุ่งสู่องค์กรปลอดการทุจริตคอร์รัปชัน

ปัญหาและอุปสรรคของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑) การประเมินปัญหาความเสี่ยงยังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน ทำให้บางกิจกรรมยังมีความเสี่ยงในด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒) การพบปัญหาด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ยังใช้ระยะเวลาในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขที่ล่าช้า ทำให้ช่วงระยะเวลาดังกล่าว ยังมีการปฏิบัติงานตามแบบวิธีเดิม

๓) หน่วยงานไม่ให้ความสำคัญ หรือยังมองไม่เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กร และบุคลากร จึงเกิดการเพิกเฉย หรือไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้อง

แนวทางปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑) ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ในด้านการป้องกันการทุจริตให้แก่บุคลากรในสังกัด เพื่อให้ทราบและตระหนักถึงระเบียบ กฎหมาย และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือบทลงโทษหากพบผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนระเบียบ กฎหมาย เพื่อป้องกันความเสี่ยงในด้านการทุจริต การเรียกรับสินบน หรือการหาช่องทาง ช่องว่าง เพื่อกระทำการทุจริต

๒) นำประเด็นความเสี่ยงในด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีการวิเคราะห์ประเมินผลความเสี่ยงมาปรับปรุง แก้ไขเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการทุจริตในหน่วยงาน

๓) กำหนดให้มีมาตรการ หลักเกณฑ์ หรือแนวทางปฏิบัติในการป้องกันการทุจริตที่ชัดเจนเพิ่มมากขึ้น โดยอาจกำหนดให้เป็นบันทึกข้อตกลงการปฏิบัติราชการระหว่างผู้บริหารท้องถิ่นและหัวหน้าส่วนทุกสำนัก/กอง เพื่อเพิ่มศักยภาพขององค์กรในด้านความโปร่งใสและปลอดจากการทุจริต

